Lysande tider för solen

Sol- och vindkraften drar ifrån de fossila bränslena

Trots att oljan är billigare än någonsin går sol- och vindkraft kraftigt framåt på bekostnad av marknaden som tidigare tillhört fossila bränslen.

– Vi är inne i en lågkostnadsperiod för olja, men stoppade det den förnybara energin? Inte alls, säger Michael Liebreich på Bloomberg New Energy Finance (BNEF).

BNEF har sammanställt hur framtiden ser ut för förnybara energikällor som sol- och vindkraft och satt dem i relation till hur olje- och kolkraften har utvecklats de senaste åren. Resultaten är nedslående för den som har aktier i oljebolagen. Kolbrytningen i till exempel Storbritannien har inte varit lägre sedan 1850-talet och oljeindustrin är i en djup kris med sjunkande priser och förlorade pengar i satsningar på oljefält i USA, enligt BNEF.

– Det vi ser nu är en misskalkylering av risken. Det här (oljebranschen, reds anm.) är en affärsmodell som bygger på oändlig tillväxt. En affärsmodell som bygger på att kunna hitta obegränsade leveranser av kapital, säger Michael Liebreich.

Mångdubbel tillväxt

I och med att både oljan och kolet har blivit mer svåråtkomligt och därmed dyrare att producera har fältet lämnats öppet för förnybar energi där utvecklingen går helt åt andra hållet. Solkraften kostar i dag bara en hundrafemtiondel av vad det kostade 1970 och det har i sin tur gjort att det byggts 115 000 gånger så många solpaneler i dag som för 40 år sedan. Även vindkraften har utvecklats så att många kraftverk inte längre behöver ha en växellåda, vilket gör att de kan stå utan underhåll i upp till 25 år, enligt Svensk vindenergi.

> Att priserna sjunker för förnybar energi beror på att det är en teknologi och inte ett bränsle.

– Att priserna sjunker för förnybar energi beror på att det är en teknologi och inte ett bränsle. När effektiviteten ökar inom teknologin sjunker priserna. På samma sätt sjunker priserna på batterier som utvecklats för att lagra solenergi för tiden som solen inte skiner, skriver energijournalisten Tom Randall.

Oljepriset

● **Priset på råolja har den senaste tiden åkt berg- och dalbana. Efter en kraftig nedgång från 110 dollar per fat 2014 till 50 dollar per fat hösten 2015 steg priset försiktigt, bara för att på nytt sjunka ned. Experter beräknar ett snittpris på 55–60 dollar per fat under 2016.**

Vindkraft större än kärnkraft

I Kina sker utvecklingen också snabbt. Under år 2012 byggdes fler vindkraftverk där än i hela EU och USA tillsammans och för första gången producerade vindkraften mer el än kärnkraften.

– Det går inte att hitta någon vision från 1900-talet som beskriver en snabbare utveckling för vindkraft än den vi nu ser i verkligheten, skriver fysikern Tomas Kåberger i Forskning och Framsteg.

Vindkraften går fram

I Sverige går vindkraften också stabilt framåt. År 2014 var 11,5 terawattimmar av den totala elproduktionen i landet producerade av vindkraft, år 2020 planeras andelen vara nästan den dubbla, 20 terawattimmar. Det skulle motsvara 15 procent av vår totala elanvändning. Vi har dock en bit kvar till Danmark som redan nu producerar 39 procent av sin sammanlagda elförbrukning med hjälp av vindkraft.

DAG ANKERSEN
dag.ankersen@etc.se